

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W PLACÓWKACH
OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH
KANAAN, SYCHEM, NEGEB, BETANIA
W SZAMOTUŁACH**

WPROWADZENIE

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel Placówek i osoby współpracujące z Placówkami (wolontariusze, stażyści i praktykanci,) jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie. Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkich pracowników Placówek oraz osoby współpracujące i zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci.

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2016 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 424)
2. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r. nr 149, poz. 887 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochrony małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm. Dz.U. z 2023 r. poz. 1606)
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)
5. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz.1781)
6. Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991 r. nr 120 poz. 526)
7. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012 poz. 1169)

SPIS TREŚCI

Preambuła	3
Podstawowe terminy	4
Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników	5
Zasady bezpiecznej relacji personel - wychowanek	6
Zasady bezpiecznej relacji wychowanek - wychowanek	9
Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet	11
Procedura postępowania w przypadku zagrożenia cyberprzemocą	12
Procedura postępowania wobec konkretnych oskarżeń i zarzutów	20
Powołanie Zespołu Interwencji Kryzysowej w Placówkach	21
Wsparcie dla pokrzywdzonego małoletniego	22
Zasady udostępniania Standardów małoletnim	22
Zasady aktualizacji Standardów ochrony małoletnich oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu Placówek do stosowania zatwierdzonych Standardów	23
Zapisy końcowe	24
Załączniki	25

PREAMBUŁA

Wprowadzone zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. poz. 1606) pozwalają precyzyjnie skonstruować narzędzia skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz reagować w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dzieci. Wymagane Standardy ochrony małoletnich mają za zadanie wzmocnić istniejące już instrumenty ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem oraz zabezpieczenia ich praw.

Wytyczne „Standardów ochrony małoletnich” w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Szamotułach stanowią:

- + w Placówkach nie pracują osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu dziecka,
- + wszyscy pracownicy wiedzą, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy - w Placówkach lub w rodzinie,
- + wdrażane w Placówkach procedury i działania nie mogą naruszać praw dziecka oraz bezpieczeństwa danych osobowych,
- + wychowankowie Placówek posiadają wiedzę, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami - w realnym świecie oraz w Internecie,
- + wszystkie dzieci oraz młodzież naszych Placówek mają stały dostęp do informacji, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych,
- + wychowawcy, rodzice i opiekunowie wychowanków poszerzają swoją wiedzę, jak wychowywać dziecko bez przemocy i uczyć je zasad bezpieczeństwa.

Wprowadzenie „Standardów ochrony małoletnich” w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Szamotułach ma na celu skuteczną ochronę małoletnich przed różnymi formami przemocy, tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w Placówkach, jednocześnie zapewniając poszanowanie godności, praw i danych osobowych wychowanków. Podejmowane działania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane, monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych osób.

PODSTAWOWE TERMINY

Dziecko - każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.

Wychowanek - dziecko bądź osoba między 18. a 25. rokiem życia, podejmująca naukę i wyrażająca chęć pozostania w Placówce, znajdujący się pod opieką pracowników Placówki.

Wychowawca - osoba, która pełni rolę wychowawczą i opiekuńczą nad wychowanekami.

Personel - każdy pracownik Placówki bez względu na formę zatrudnienia, w tym praktykant, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.

Opiekun dziecka - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny.

Placówka, POW - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, która zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dziecka pozbawionego całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Krzywdzenie dziecka - popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu Placówki lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniechanie.

Przemoc fizyczna - to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

Przemoc emocjonalna (psychiczna) - przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania.

Przemoc seksualna (wykorzystanie seksualne dziecka) - każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 roku życia. Dotyczy podejmowania aktywności seksualnych między dorosłym a dzieckiem, a także dzieckiem a dzieckiem.

Zaniechanie - niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka lub nierespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony dziecka. Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrostanu dziecka.

Przemoc rówieśnicza - występuje, gdy dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych.

Czynniki ryzyka - to wybrane informacje nt. warunków, sytuacji, czy sposobu funkcjonowania rodziny, które sprzyjają krzywdzeniu dziecka.

Symptomy krzywdzenia dzieci - są to oznaki, które sugerują doznanie przez dziecko przemocy. Mogą być: fizyczne - które można zauważyć na ciele dziecka, emocjonalne, poznawcze, behawioralne i fizjologiczne.

ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PERSONELU

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu mają na celu dobór pracowników gwarantujący realizację celów statutowych Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Szamotułach.
2. Od pracowników oprócz kwalifikacji wymaganych do zajmowanego stanowiska oczekuje się poszanowania wartości chrześcijańskich.
3. Wolontariuszom, praktykantom i stażystom stawia się takie same wymagania jak pracownikom w zakresie realizacji celów statutowych Placówek.
4. Istotnym warunkiem właściwego doboru kadry jest rozpoznanie motywacji, kwalifikacji i zdolności kandydatów do zatrudnienia.
5. Placówki muszą zadbać, aby osoby przez nie zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy cywilnoprawnej oraz wolontariusze i praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.
6. W Placówkach może być zatrudniona osoba, która:
 - + nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest w jej przypadku zawieszona ani ograniczona;
 - + wypełnia obowiązek alimentacyjny - w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;
 - + nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
 - + nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;
 - + jest zdolna do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do tej pracy.
7. Dyrektor ma obowiązek pozyskać dane o kandydacie/ce do zatrudnienia, praktykancie i wolontariuszu:
 - + z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym;
 - + z Krajowego Rejestru Karnego (obowiązek dostarczenia aktualnego zaświadczenia o niekaralności spoczywa na kandydacie).

8. Od kandydata do zatrudnienia wymaga się przedstawienia danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - ✚ wykształcenia;
 - ✚ kwalifikacji zawodowych;
 - ✚ przebiegu dotychczasowego zatrudnienia.
9. Może także prosić kandydata/kę o przedstawienie referencji oraz listu motywacyjnego.
10. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
11. Od kandydata/kandydatki pobierane jest oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
12. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/ kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się dodatkowe oświadczenie (Załącznik 1).
13. Przed podpisaniem umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej lub porozumienia wolontariackiego kandydat ma obowiązek zapoznać się ze Statutem danej Placówki, obowiązującymi w niej Regulaminami, wymaganiami i standardami na danym stanowisku dotyczącymi ochrony dzieci.
14. Nowo zatrudniony pracownik zobowiązuje się do odbycia przeszkolenia w zakresie ochrony małoletnich organizowanego przez Placówki.

ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI PERSONEL - WYCHOWANEK

Każdy pracownik Placówek oraz osoba współpracująca odnosi się do dziecka z szacunkiem, uwzględniając jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika oraz osoby współpracujące jakiegokolwiek formy przemocy wobec dziecka. Pracownicy Placówek, praktykanci i wolontariusze realizując wcześniej założone cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Placówek oraz posiadanych kompetencji.

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu Placówek z wychowankami:

- + podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Placówek oraz osoby współpracujące tzn. wolontariuszy, stażystów i praktykantów, jest działanie dla dobra wychowanka i w jego interesie. Personel traktuje wychowanka z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec wychowanka w jakiegokolwiek formie;
- + zasady bezpiecznych relacji personelu z wychowankami obowiązują wszystkich pracowników, wolontariuszy, stażystów i praktykantów;
- + znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi (Załącznik 2) do niniejszych Standardów.

2. Pracownik powinien utrzymywać profesjonalną relację z dziećmi i każdorazowo rozważać, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Należy działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania. Ważne, by każdy pracownik stosował się do zasad:

- + komunikując się z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
- + słuchaj dzieci w sposób uważny i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- + pod żadnym pozorem nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj dziecka.
- + nie krzycz na dziecko, z wyjątkiem sytuacji wynikającej z zapewnienia bezpieczeństwa dziecku lub innym dzieciom.
- + nie ujawniaj informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, medycznej, ekonomicznej, opiekuńczej i prawnej.
- + w sytuacji podejmowania decyzji dotyczących dziecka, pamiętaj o poinformowaniu go o tym i staraj się uwzględnić jego oczekiwania i wiek.
- + respektuj prawo dziecka do prywatności.
- + gdy rozmawiasz z dzieckiem na osobności, upewnij się, że czuje się komfortowo i wyraża na to zgodę. W razie sprzeciwu pozostaw uchylone drzwi do pomieszczenia, zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Możesz także poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.
- + nie zachowuj się w obecności dzieci w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag. Nie nawiązuj w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz nie wykorzystuj wobec dziecka relacji władzy bądź przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

- ✚ zapewniaj dzieci, że jeśli czują dyskomfort w jakiejś sytuacji, czy wobec konkretnego zachowania bądź słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub innemu pracownikowi Placówki, a wtedy mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
- ✚ zawsze doceniaj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd. Traktuj je z szacunkiem.
- ✚ nie faworyzuj dzieci.
- ✚ nie nawiązuj z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani nie składaj mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Chodzi także o seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- ✚ nie utrwalaj dla potrzeb prywatnych wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód dzieci.
- ✚ pod żadnym względem nie proponuj dzieciom i nie dostarczaj na ich prośbę alkoholu, wyrobów tytoniowych ani substancji psychoaktywnych. Nie używaj ich również w obecności dzieci.
- ✚ nie przyjmuj pieniędzy ani prezentów od dzieci, ani rodziców/opiekunów dzieci.
- ✚ nie wchodź w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie zachowuj się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
- ✚ każdą ryzykowną sytuację, która obejmuje zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, należy zgłaszać dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale i z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.
- ✚ pod żadnym względem nie bij, nie popychaj, nie naruszaj integralności fizycznej dziecka.
- ✚ nie dotykaj dziecka w sposób, który może być odebrany za niestosowny bądź nieprzyzwoity.
- ✚ bądź gotowy na wyjaśnienie podjętych przez siebie działań.
- ✚ nie podejmuj aktywności związanych z łaskotaniem, udawaniem walki z dziećmi czy brutalnymi zabawami fizycznymi

- ✚ bądź ostrożny wobec dzieci, które w swoim życiu doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą mieć wpływ na próby nawiązania przez dziecko niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. Jeśli taka sytuacja będzie miała miejsce, powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- ✚ kontakt fizyczny z dzieckiem pod żadnym względem nie może być ukrywany czy niejawny
- ✚ nie może również wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
- ✚ w sytuacjach, które wymagają wykonania czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z dzieckiem. W szczególności, jeśli chodzi o pomaganie dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety, nie należy dziecka wyręczać w czynnościach osobistych, w których mogą sobie sami poradzić.
- ✚ podczas dłuższych, niż jednodniowe, wyjazdów i wycieczek kategorycznie zadbaj, by dzieci miały osobne łóżka, zabronione jest spanie w jednym łóżku z dzieckiem bądź w tym samym pokoju.
- ✚ bez wyraźnej potrzeby i zgody dyrektora, nie zapraszaj dzieci do swojego miejsca zamieszkania, ani nie spotykaj się z nimi poza godzinami pracy.
- ✚ komunikacja z wychowankiem, poza terenem Placówek, jest dopuszczalna wyłącznie w określonych i uzasadnionych przypadkach poprzez komunikatory społecznościowe, rozmowy telefoniczne, wiadomość SMS.
- ✚ będąc świadkiem jakiegokolwiek wyżej opisanej sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, bezwzględnie poinformuj o tym dyrektora lub osobę odpowiedzialną, zachowaj się zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI WYCHOWANEK - WYCHOWANEK

Zachowania POŻĄDANE

Każdy wychowanek uwzględnia zasady:

- ✚ komunikując się z kolegami i koleżankami zachowuj się wobec nich tak jak chciałbyś żeby Ciebie traktowano.

- ✚ odnoś się do nich z szacunkiem, nie przerywaj gdy inni mówią.
- ✚ słuchaj uważnie innych, gdy mówią.
- ✚ każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań - jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
- ✚ pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami. Taką zabawę słowną natychmiast przerywaj!
- ✚ jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada nie obawiaj się zastosować słowa: „NIE”.
- ✚ jeśli między Tobą a kolegą lub koleżanką wystąpi konflikt, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA - przykład 5 kroków:
 - wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy.
 - powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz (komunikaty JA).
 - słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.
 - upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
 - wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.

Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, pamiętaj, że zawsze możecie zwrócić się o pomoc do wychowawcy.

- ✚ nie naruszaj przestrzeni intymnej innych osób.
- ✚ jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz, najpierw zapytaj i uzyskaj na to zgodę.
- ✚ bezwzględnie szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy, telefonu, tabletu, komputera innych osób i ich zawartości
- ✚ unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.

Zachowania NIEPOŻĄDANE

- ✚ nie krzycz na innych, nie lekceważ, nie obrażaj, nie wyśmiewaj, nie wykluczaj.
- ✚ nie używaj języka nienawiści, ani tzw. hejtu.
- ✚ nie bij, nie szturchaj, nie popychaj, ani w inny sposób nie naruszaj nietykalności fizycznej innych oraz nie używaj jakiegokolwiek przemocy fizycznej.
- ✚ nie nagrywaj i nie rozpowszechniaj wizerunku innych bez ich wyraźnej zgody.
- ✚ nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy oraz wyglądu innych.
- ✚ nie pożyczaj rzeczy innych bez ich zgody.
- ✚ nie zabieraj, nie ukrywaj rzeczy innych osób.

- ✚ pod żadnym pozorem nie spożywaj alkoholu, wyrobów tytoniowych i substancji psychoaktywnych! Nie zachęcaj do ich spożycia ani nie umożliwaj dostępu do nich innym.
- ✚ będąc świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań lub sytuacji ze strony innych zarówno dorosłych jak i dzieci, zawsze poinformuj o tym wychowawcę lub dyrektora, pedagoga, psychologa w swojej Placówce.

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET

Mając świadomość cyfrowych zagrożeń oraz ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy,

- ✚ pracownik powinien rozważnie korzystać z mediów społecznościowych, w zgodzie z etyką zawodu i przekazywanych wartości.
- ✚ w trakcie pracy pracownik powinien ograniczyć prywatne rozmowy przez telefon komórkowy do niezbędnych.
- ✚ Placówki zapewniają wychowankom dostęp do Internetu oraz podejmują działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
- ✚ sieć Placówek jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami ochrony małoletnich. Za zabezpieczenie odpowiada informatyk działający na zlecenie Placówek.

Do zadań tej osoby należy między innymi:

- zabezpieczenie sieci Placówek przed niebezpiecznymi treściami;
- instalacja oraz aktualizacja oprogramowania;
- ✚ każdy wychowanek ma prawo kontaktować się z rodziną za pomocą telefonu stacjonarnego w godzinach pracy biura.
- ✚ wychowankowie mogą posiadać własne telefony komórkowe, tablety, laptopy/komputery, po uzyskaniu odpowiedniej dojrzałości - w POW w Szamotułach jest to ukończenie 12-go roku życia.
- ✚ korzystanie przez wychowanka z telefonu komórkowego lub innych urządzeń, z ważnych przyczyn, może być czasowo wstrzymane.
- ✚ Personel Placówek nie ma wglądu do prywatnych telefonów komórkowych wychowanków.

- ✚ Wychowankowie są wdrażani do odpowiedzialnego korzystania ze środków masowego przekazu, m.in poprzez udział w warsztatach dotyczących cyberprzemocy i bezpieczeństwa w sieci.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA CYBERPRZEMOCĄ

Procedury postępowania dla pracowników Placówek w przypadku podejrzenia lub zaistnienia „cyberprzemocy”.

Bezpieczeństwo wychowanków w naszych Placówkach jest nadrzędnym ich zadaniem. Zaistnienie zjawiska cyberprzemocy wymaga konkretnych działań.

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy może zgłosić poszkodowany wychowanek, rodzic, wychowawca oraz każdy świadek zdarzenia. Obowiązkiem Placówek jest ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków, przeprowadzenie rozmów z ofiarą, świadkami i sprawcami incydentu. Pierwsza osoba, która otrzymała zgłoszenie zabezpiecza dowody i stara się ustalić tożsamość sprawcy. Zabronione jest konfrontowanie sprawcy cyberprzemocy z ofiarą!
2. Dowody cyberprzemocy należy zabezpieczyć i zarejestrować. Nie można kasować wiadomości, zdjęć czy nagrań). Jeśli nie ma możliwości zapisania wiadomości należy je skopiować i wydrukować.
3. Placówki podejmują także działania mające na celu identyfikację sprawcy cyberprzemocy. Jeśli nie jest to możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi, by dokonał usunięcia z Sieci krzywdzących materiałów.
4. Przekroczenie prawa domaga się zgłoszenia zdarzenia policji.
5. W sytuacji ujawnienia sprawcy, np. wychowanka Placówek, pedagog powinien podjąć dalsze działania:
 - ✚ przeprowadzenie rozmowy z wychowankiem - sprawcą o jego zachowaniu;
 - celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zdarzenia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i próbowanie rozwiązania sytuacji konfliktowej,
 - sprawca powinien dostać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że w Placówkach nie jest akceptowany żaden przejaw przemocy,

- należy z wychowankiem omówić skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach regulaminowych, jakie zostaną wobec niego zastosowane,
 - sprawca powinien zostać zobowiązany do usunięcia szkodliwych materiałów z sieci,
 - ważne jest znalezienie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy,
 - jeżeli jest kilku sprawców, należy rozmawiać z każdym osobno
- ✚ powiadomienie rodziców/opiekunów sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka:
- rodzice sprawcy powinni być powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami i decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez Placówki środków dyscyplinarnych wobec ich dziecka,
 - należy pozyskać rodziców do współpracy i ustalić jej zasady,
 - warto opracować projekt kontraktu dla dziecka określającego zobowiązania wychowanka, rodziców i przedstawicieli Placówek oraz konsekwencje nieprzestrzegania wymagań i terminów realizacji zadań zawartych w kontrakcie.
- ✚ pomoc psychologiczno- pedagogiczna;
- praca z wychowankiem powinna zmierzać w kierunku pomocy wychowankowi w zrozumieniu zachowania, w zmianie postępowania i postawy wychowanka,
 - pomoc ta może być udzielona przez pedagoga i psychologa,
 - w szczególnym przypadku może być konieczność skierowania wychowanka na dalsze badania specjalistyczne i terapię,
6. Środki dyscyplinarne wobec sprawcy określone są w Regulaminie każdej Placówki. Ich celem powinno być zatrzymanie przemocy i zapewnienie poczucia bezpieczeństwa poszkodowanemu wychowankowi oraz zachęcenie sprawcy do refleksji na temat swojego zachowania, pokazanie całej społeczności, że cyberprzemoc jest przestępstwem.
7. Ofiara cyberprzemocy powinna otrzymać pomoc psychologiczno - pedagogiczną, którą monitoruje pedagog Placówek. Oprócz zapewnienia o właściwej postawie demaskującej sprawcę cyberprzemocy, poszkodowany powinien otrzymać poradę, jak ma się zachowywać, by zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e-mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu.

8. Należy także otoczyć troską poszkodowanego wychowanka sprawdzając czy nie są stosowane wobec niego żadne akty odwetu. Podobnie należy zachować się wobec osób zgłaszających sprawę i świadków zdarzenia.
9. Dyrektor o zaistniałym zajściu powiadamia sąd rodzinny, w szczególności, kiedy pojawiają się informacje o innych przejawach demoralizacji wychowanka. Podobnie postępuje się, gdy w Placówkach wykorzystana została wszelkie dostępne środki, a wychowanek nie wykazuje poprawy zachowania.

Procedury postępowania w przypadku informacji o dostępie przez małoletniego do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych.

Określa procedurę Kodeks karny, art. 200 § 1-5 kk, art. 200a kk, art. 200b kk, art. 202 § 1-4b, art. 256 kk, art. 257.

Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych).

1. Pierwszym działaniem powinno być zabezpieczenie dowodów w formie elektronicznej (pliki z treściami niedozwolonymi, zapisy rozmów w komunikatorach, e-maile, zrzuty ekranu), znalezione w Internecie lub w komputerze wychowanka. Zabezpieczenie dowodów jest zadaniem wychowawców, może wspomagać ich przedstawiciel Placówek posiadający odpowiednie kompetencje techniczne.
2. Odkrycie sprawcy(-ów)
 - ✚ w przypadku, gdy sprawa jest zewnętrzna trzeba rozważyć zgłoszenie incydentu policji oraz poinformować o nim serwis Dyżurnet (dyzurnet.pl).
 - ✚ w sytuacji gdy udostępniania treści opisanych wcześniej jako szkodliwe nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia dokonał wychowanek należy przeprowadzić z nim rozmowę na temat jego postępowania. Działania powinny koncentrować się na aktywnościach wychowawczych. W przypadku upowszechniania przez sprawców treści nielegalnych (np. pornografii dziecięcej) należy złożyć zawiadomienie o zdarzeniu na policji. Decyduje o tych działaniach dyrektor lub upoważniona przez niego osoba.
3. Ofiary i świadków zdarzenia - począwszy od pierwszego etapu interwencji otacza się opieką psychologiczno-pedagogiczną. W trakcie rozmowy należy zadbać o komfort poszkodowanego. Należy ustalić okoliczności uzyskania przez ofiarę dostępu do ww. treści. Działania Placówek powinna cechować dyskrecja

i empatia w kontaktach ze wszystkimi uczestnikami zdarzenia oraz osobami udzielającymi wsparcia. W przypadku kontaktu małoletniego z treściami szkodliwymi należy dokładnie zbadać sposób, w jaki do niego doszło. Poszukiwanie przez dziecko tego typu treści w sieci lub podsuwanie ich dziecku przez innych może być oznaką niepokojących incydentów ze świata rzeczywistego, np. kontaktów z osobami handlującymi narkotykami czy udziału w procesie rekrutacji do sekty lub innej niebezpiecznej grupy.

4. Placówki powinny zatroszczyć się o środowisko rówieśnicze ofiary podejmując działania edukacyjne i wychowawcze.
5. Gdy dochodzi do naruszenia prawa, np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą, dyrektor - w porozumieniu z opiekunami prawnymi - niezwłocznie powiadamia policję.
6. W sytuacji, gdy dochodzi do kontaktu z treściami szkodliwymi lub niebezpiecznymi poszkodowany może potrzebować opieki psychologicznej.

Procedury postępowania w przypadku naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka bądź pracownika Placówki.

Określa procedurę Kodeks karny, art. 190a, RODO 30.

Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności małoletniego poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku. Podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem.

Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejęcie profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź fotomontażu), szantażowania (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających reputację ofiary), dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary).

Często naruszenie prywatności łączy się z cyberprzemocą.

1. Postępowanie w przypadku wystąpienia zagrożenia

✚ w przypadku, gdy sprawcą jest wychowanek Placówek, zdarzenie należy zgłosić dyrektorowi, wychowawcy lub osobie odpowiedzialnej za koordynację działań związanych z bezpieczeństwem cyfrowym na terenie Placówek.

- ✚ w przypadku gdy do naruszenia prywatności poprzez kradzież, wyłudzenie danych osobowych wykorzystanie wizerunku małoletniego dochodzi ze strony dorosłych osób trzecich, opiekunowie prawni powinni skontaktować się bezpośrednio z policją i powiadomić o tym dyrektora. Gdy do ujawnienia zdarzenia dochodzi na terenie Placówek - sprawę zgłasza się dyrektorowi, który monitoruje dalsze postępowanie. W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem działania - w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu oraz adres strony, na której udostępniony został wizerunek dziecka, konwersacja w komunikatorze, SMS). Równolegle należy dokonać zmian tych danych identyfikujących, które zależą od ofiary, tj. haseł i loginów lub kodów dostępu do platform i portali internetowych, tak aby uniemożliwić kontynuację procederu naruszania prywatności - w działaniu tym powinna wspierać wychowanka osoba dorosła.
2. Jeśli wykradzione dane zostały wykorzystane w celu naruszenia dobrego wizerunku ofiary bądź w innych celach niezgodnych z prawem, należy dążyć do wyjaśnienia tych działań i usunięcia ich skutków, także tych widocznych w Internecie.
3. W przypadku dotarcia do konkretnego sprawcy i stwierdzenia, że zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej, zabezpiecza się dowody i przekazuje policji.
4. Gdy sprawcą jest wychowanek Placówek, należy wobec niego - w porozumieniu z prawnymi opiekunami - podjąć działania wychowawcze, w tym zadośćuczynienie osobie poszkodowanej. Dyrektor podejmuje decyzję w sprawie powiadomienia o incydencie policji, biorąc pod uwagę rodzaj czynu oraz wiek sprawcy, a także jego dotychczasowe zachowanie oraz opinie wychowawcy i pedagoga.
5. Troskliwą pomocą należy otoczyć ofiarę incydentu - w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi, zaproponować opiekę psychologiczno-pedagogiczną oraz poinformować o działaniach związanych z usunięciem skutków, które uczynił sprawca (np. usunięcie z Internetu zdjęć ofiary, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym). Jeśli kradzież tożsamości bądź naruszenie dobrego imienia ofiary jest znane tylko jej i rodzicom, powinno zapewnić się poufność działań, tak aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.
6. Również wobec osób zaznajomionych ze sprawą, bądź świadków zdarzenia, którzy są wychowanekami Placówek należy podjąć działania wychowawcze, podkreślając odpowiedzialność prawną za tego rodzaju czyny.
7. Gdy naruszenie prywatności czy wyłudzenie lub kradzież tożsamości spowodowały szkodę majątkową lub osobistą powinna zostać powiadomiona

policja oraz sąd rodzinny. Decyzję o tych działaniach podejmuje dyrektor Placówek.

Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie.

Określa procedurę Kodeks karny: art. 200, art. 200a § 1 i 2, art. 286 § 1.

Zagrożenie obejmuje kontakt osoby dorosłej z małoletnią w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia dziecka do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych).

Telefony alarmowe krajowe

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: 116 111,

Telefon dla rodziców w sprawie bezpieczeństwa dzieci:

800 100 100, <https://800100100.pl/>

Zgłaszanie nielegalnych treści: dyzurnet.pl dyzurnet@dyzurnet.pl, 801 615 005

1. Osobami najczęściej zgłaszającymi omawiany problem są rodzice/opiekunowie prawni dziecka, świadkowie zdarzenia lub osoby zajmujące się pedofilią.
2. W każdym przypadku ważny jest czas działania - szybkość przeciwdziałania zagrożeniu ze względu na niezwykle szkodliwe konsekwencje realizacji kontaktu online, przeradzającego się w zachowania w świecie rzeczywistym: uwiedzenie i wykorzystanie seksualne, kidnaping, a także wyłudzenie pieniędzy czy przedmiotów dużej wartości. W tych sytuacjach inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia życia i zdrowia dziecka, szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.
3. Niezwłocznie należy zabezpieczyć dowody działania dorosłego sprawcy uwodzenia (zapisy rozmów w komunikatorach czy na portalach społecznościowych, zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Jednocześnie należy zawiadomić policję o wystąpieniu zdarzenia.
4. Dotarcie do sprawców należy w tym wypadku do organów ścigania. Sprawa ścigania sprawców należy do policji.
5. W przypadku sprawcy, którym jest osoba z Placówek należy podjąć działania zmierzające do ochrony ofiary przed sprawcą oraz zabezpieczenie dowodów zdarzenia. W każdym przypadku próby nawiązania niebezpiecznego kontaktu - np. w celu werbunku do sekty lub grupy promującej niebezpieczne zachowania, należy zapewnić poszkodowanemu opiekę psychologiczną i poczucie bezpieczeństwa. Podobnie należy postępować w przypadku zaobserwowania zachowań wychowanków zagrażających ich zdrowiu i życiu (samookaleczenia, zażywanie substancji psychoaktywnych), bowiem zachowania te mogą być

inicjowane i wzmacniane poprzez kontakty w Internecie. W trakcie rozmowy z małoletnim prowadzonej z uwzględnieniem jego komfortu psychicznego, należy uzyskać wszelkie możliwe informacje o sprawcy i przekazać je policji. Trzeba upewnić się, że kontakt ofiary ze sprawcą został przerwany, a małoletni odzyskał poczucie bezpieczeństwa. Małoletniemu należy udzielić wielorakiej profesjonalnej opieki terapeutycznej i lekarskiej.

6. W przypadkach naruszenia prawa - szczególnie w przypadku uwodzenia dziecka do lat 15 - obowiązkiem dyrektora jest powiadomienie policji i sądu rodzinnego.

Seksting, prowokacyjne zachowania i aktywność seksualna jako źródło dochodu osób nieletnich.

Określa procedurę Kodeks karny - art. 191a, art. 202 § 1-4c.

Seksting to przesyłanie wiadomości drogą elektroniczną w formie wiadomości MMS lub z wykorzystaniem różnych aplikacji i komunikatorów albo publikowanie np. na portalach (społecznościowych) prywatnych treści, głównie zdjęć lub filmów, o kontekście seksualnym, erotycznym.

1. Najczęściej osobami zgłaszającymi zdarzenia są: poszkodowani, opiekunowie prawni ofiary a czasami świadkowie zdarzenia np. rówieśnicy.

Rodzaje sekstingu, które skutkują koniecznością realizacji zmodyfikowanych procedur reagowania:

- ✚ wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników., nie uległy rozprzestrzenieniu dalej.
 - ✚ materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle.
 - ✚ materiały zostały rozesłane większej liczbie osób (bez względu na intencje) i na tym tle dochodzi do cyberprzemocy.
2. Istotnym elementem w ujęciu sprawcy jest zabezpieczenie dowodów - przesyłanych zdjęć czy zrzutów ekranów portali, w których opublikowano zdjęcie(-a). Może zaistnieć sytuacja, że seksting nosi znamiona przestępstwa związanego z produkcją oraz rozpowszechnianiem materiałów pornograficznych z udziałem osoby małoletniej (poniżej 18. r.ż.) - art. 202 § 3 i 4 kk, dlatego skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie.
 3. Ujawnieni małoletni sprawcy sekstingu winni zostać wezwani do dyrekcji, który przedstawi im dowody ich aktywności. Niezależnie od zakresu negatywnych działań, wszyscy sprawcy powinni otrzymać wsparcie pedagogiczne i psychologiczne oraz powinni zostać poinformowani o odpowiedzialności karnej za tego rodzaju czyny.

4. Jeśli materiały zostały uznane za pornograficzne, dyrektor ma obowiązek zgłoszenia incydentu policji. Rozpowszechnianie materiałów pornograficznych z udziałem nieletnich jest przestępstwem ściganym z urzędu.
5. W sytuacji zaistnienia znamion cyberprzemocy należy dodatkowo zastosować procedurę: cyberprzemoc.
6. Gdy doszło do upublicznienia przypadku sekstingu w środowisku rówieśniczym zadaniem Placówek jest wsparcie poszkodowanej osoby i otoczenie jej opieką psychologiczno-pedagogiczną. Rozmowa na temat identyfikacji potencjalnego sprawcy powinna być realizowana z uwzględnieniem komfortu psychicznego dziecka - ofiary sekstingu.
7. Działaniem wychowawczym powinni zostać również pozostali wychowankowie, świadkowie zdarzenia. Należy uświadomić negatywne aspekty moralne sekstingu oraz narażanie się na dotkliwe kary osób, które go stosują.

W przypadku publikacji lub upowszechniania zdjęć o charakterze pornografii dziecięcej (co jest wykroczeniem ściganym z urzędu) dyrektor powiadamia o tym zdarzeniu policję i sąd rodzinny.

Bezkrytyczna wiara w treści zamieszczone w Internecie, nieumiejętność odróżnienia treści prawdziwych od nieprawdziwych, w tym szkodliwość reklam.

Określa procedurę Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2020, poz. 910, z późn. zm.).

Brak umiejętności odróżniania informacji prawdziwych od nieprawdziwych publikowanych w Internecie, bezkrytyczne uznawanie za prawdę też publikowanych na forach internetowych, kierowanie się informacjami zawartymi w reklamach. Taka postawa dzieci prowadzić może do zagrożeń życia i zdrowia (np. stosowania wyniszczającej diety, samookaleczeń), skutkować rozczarowaniami i porażkami życiowymi (w efekcie korzystania z fałszywych informacji), utrudniać lub uniemożliwiać osiągnięcie dobrych wyników w edukacji (korzystanie z upraszczających i zawężających wiedzę nieprofesjonalnych opracowań), a także do utrwalania się u ucznia ambiwalentnych postaw moralnych. Działania mające na celu wyposażenie uczniów w kompetencje pozwalające na radzenie sobie z dezinformacją i krytyczne podejście do informacji powinny być elementem edukacji prowadzonej dla całej społeczności placówki, nie tylko w ramach realizacji zapisów podstawy programowej.

1. Małoletni, którzy mają problem z odróżnieniem prawdy od fałszu informacji publikowanych w Internecie powinni być identyfikowani przez wychowawców. Włączenie procedury ma uzasadnienie w przypadku wychowanków

- podejmujących zachowania ryzykowne (np. autodestrukcyjnych lub stosujących ryzykowne diety itp.).
2. Posługiwanie się nieprawdziwymi informacjami zaczerpniętymi z Internetu powinno być zauważone przez wychowawcę, przeanalizowane i skomentowane. W miarę możliwości należy dążyć, by sprawcy opublikowali sprostowanie nieprawdziwych informacji.
 3. Do zadań Placówek należy prowadzenie systematycznej działania profilaktycznej w kierunku edukacji medialnej. Celem profilaktyki są działania mające na celu zapobieganie angażowaniu się wychowanków w zachowania autodestrukcyjne.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC KONKRETNICH OSKARŻEŃ I ZARZUTÓW

1. Gdy ktoś dowiedział się o zarzucie dotyczącym krzywdzenia dziecka przez osobę na terenie Placówek lub poza (niezależnie, czy zgłasza się sama ofiara, czy jej krewni lub znajomi), należy:
 - + z uwagą wysłuchać, uzyskując podstawowe informacje co do czasu, miejsca i okoliczności zdarzeń;
 - + wykazać zrozumienie i zaangażowanie, nie bagatelizować i nie lekceważyć sprawy;
 - + upewnić się, czy nie zaszła pomyłka oraz czy nie mamy do czynienia z nadinterpretacją normalnych gestów;
 - + nie sugerować mówiącej osobie, że „nic wielkiego się nie stało”, kwestionować jej doświadczenia, nie wydawać żadnych opinii;
 - + odseparować dziecko od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - + poinformować o działaniu zgodnie z przyjętą w Placówkach procedurą o przekazaniu sprawy dyrektorowi Placówek, który przejmie sprawę i przeprowadzi wstępne dochodzenie;
 - + niezwłocznie poinformować dyrektora o zdarzeniu składając informacje również na piśmie;
 - + powiadomić o możliwości pomocy psychologicznej.
2. Jeśli ktoś został obdarzony zaufaniem jako osoba „pierwszego kontaktu”, należy tę powinność podjąć, pamiętając, że nie jest jego obowiązkiem prowadzenie dalszych czynności ani przeproszenie za to, co miało miejsce.

3. O każdym zdarzeniu krzywdzenia wychowanka bezwzględnie musi być powiadomiony dyrektor Placówek lub osoba przez niego upoważniona.
4. Niedopuszczalne jest prowadzenie samodzielnego śledztwa ani równoległego dochodzenia, gdy sprawa została już przekazana dyrektorowi Placówek;
5. Należy wykazać się jak najdalej posuniętą dyskrecją.
6. W przypadku sprawy znanej już (nawet w minimalnym zakresie) opinii publicznej, nie należy wypowiadać się na jej temat, wyrażając swoje własne opinie, podając własną wersję zdarzeń, czy występować w obronie kogokolwiek.
7. Osobą upoważnioną do kontaktu z osobami niewłaczonymi w sprawę (w tym z przedstawicielami mediów) jest tylko osoba, wyznaczona pełniąca funkcję rzecznika w danej sprawie.
8. Osobie prowadzącej dochodzenie należy udzielić koniecznej pomocy, unikając podejmowania jakichkolwiek działań na własną rękę.
9. Poszczególne procedury postępowania zawierają następujące załączniki:
 - + procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przemocy i agresji (**Załącznik 2**);
 - + procedura postępowania w przypadku podejrzenia wykorzystania seksualnego wychowanka (**Załącznik 3**);
 - + procedura postępowania na wypadek sygnalizowania myśli samobójczych lub próby samobójczej przez wychowanka (**Załącznik 4**);
 - + procedura w przypadku łamania praw dziecka (**Załącznik 5**).

POWOŁANIE ZESPOŁU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W PLACÓWKACH

1. Dyrektor powołuje Zespół Interwencji Kryzysowej.
2. Główne zadania Zespołu Interwencji Kryzysowej to:
 - + natychmiastowe reagowanie;
 - + ocena sytuacji;
 - + udzielenie wsparcia;
 - + koordynacja działań;
 - + monitorowanie postępów;
 - + dokumentowanie interwencji.
3. Plan interwencji kryzysowej:
 - + zapewnienie bezpieczeństwa;
 - + upowszechnienie wiarygodnych informacji wśród członków Zespołu;

- ✚ odpowiedź na emocjonalne i psychologiczne potrzeby wszystkich członków społeczności.
- 4. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia wychowanka należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi (Załącznik 6).
- 5. Kartę załącza się do akt osobowych małoletniego. W przypadku podejrzeń wobec pracownika, również do akt osobowych pracownika Placówek.

WSPARCIE DLA POKRZYWDZONEGO MAŁOLETNIEGO

1. Wychowankowie Placówek są objęci opieką pedagoga oraz psychologa, mają również możliwość korzystania z indywidualnej psychoterapii. W razie potrzeby wychowankom zapewniane jest wsparcie specjalistów z zewnątrz Placówek.
2. W sytuacjach, które tego wymagają zwoływany jest zespół pracowników specjalistów, który opracowuje indywidualny plan pomocy uwzględniający specjalne potrzeby dziecka.

ZASADY UDOSTĘPNIANIA STANDARDÓW MAŁOLETNIEM

1. Wychowankowie Placówek zostają zapoznani przez wychowawców ze „Standardami ochrony małoletnich” - w wersji skróconej przy wykorzystaniu kart graficznych, w taki sposób, aby każdy wychowanek mógł je zrozumieć, niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.
2. Wychowankowie mają swobodny dostęp do „Standardów ochrony małoletnich” w Placówkach.

ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNIICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU PLACÓWKI DO STOSOWANIA ZATWIERDZONYCH STANDARDÓW

1. Procedura aktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Dyrektor wyznacza osoby odpowiedzialne za różne aspekty realizowania Standardów ochrony małoletnich. (Załącznik 7).
3. Osoba wyznaczona przez dyrektora monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń proponowanych zmian.
4. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardów zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników Placówek (przynajmniej raz na 2 lata) ankiety, której wzór stanowi (Załącznik 8).
5. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport, który przedstawia dyrektorowi.
6. W ankiecie pracownicy Placówek mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów.
7. Dokonując monitoringu Standardów, dyrektor może wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród wychowanków. Wzór ankiety stanowi (Załącznik 9).
8. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardów może powołać zespół koordynujący, jeśli uzna, że taki zespół przyczyni się do lepszej realizacji Standardów bądź pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacji, gdy Standardy ochrony małoletnich będą wymagały aktualizacji.
9. W razie konieczności opracowuje zmiany w obowiązującym Standardzie i daje je do zatwierdzenia dyrektorowi Placówek.
10. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom Placówek nowe brzmienie Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE „KANAAN”, „NEGEB”, „SYCHEM”, „BETANIA”
64-500 Szamotuły, ul. Lipowa 27, tel. 612920984
www.domdziecka.powszamotuly.pl
www.facebook.com/placowkiszamotuly
e-mail: placowki@powszamotuly.pl
konto: 19 1020 4128 0000 1102 0042 1644

ZAPISY KOŃCOWE

1. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Placówek i wychowanków w szczególności poprzez wywieszenie w ogólnodostępnym miejscu ogłoszeń dla pracowników oraz umieszczenie na stronie internetowej Placówek.

Szamotuły, dnia 19.07.2024 r.

s. Agnieszka Sewruk
Dyrektor Placówek

Załącznik 1

OŚWIADCZENIE

W trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisany/a, oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: tak/nie *
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, to proszę wpisać państwo.....
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/nie zamieszkiwałem w innych państwach * .
4. Proszę wpisać państwo/państwa:
5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*.
6. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*.
7. Oświadczam, że prawo państwa..... nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak/nie*.
8. Oświadczam, że w państwie nie prowadzi się rejestru karnego: tak/nie*.
9. Oświadczam, że nie byłem prawomocnie skazany w państwie..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi.

10. Oświadczam, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenia, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie 233 Kodeksu karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

.....
miejsowość, data

.....
Imię i nazwisko (czytelny podpis)

* niepotrzebne skreślić

**** art. 233 k.k. [fałszywe zeznania]

1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
 - 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.
3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.
4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
 - 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:
 - ✚ fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności nie mogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,
 - ✚ sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.
6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Załącznik 2

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z POLITYKĄ OCHRONY DZIECI I ZOBOWIĄZANIU DO JEJ PRZESTRZEGANIA

W trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisana/y, oświadczam, że:

1. Zapoznałam/zapoznałem się z treścią dokumentu pn. „Standardy ochrony małoletnich” obowiązującego w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Szamotułach.
2. Oświadczam*, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenie, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**.

.....
miejsowość, data

.....
Imię i nazwisko (czytelny podpis)

* dotyczy osób pełnoletnich

** art. 233 k.k. [fałszywe zeznania]

6. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
 - 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
7. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.
8. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.
9. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
 - 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
10. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:
 - + fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności nie mogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,
 - + sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.
6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Załącznik 3

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KRZYWDZENIA DZIECI

1. W każdym przypadku, gdy wychowanek jest ofiarą lub świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi w Placówce, natychmiast zgłasza jego zaistnienie osobie dorosłej znajdującej się najbliżej zdarzenia:
 - + koordynatorowi, wychowawcy, pedagogowi, psychologowi;
 - + dyrektorowi Placówki;
 - + innej osobie dorosłej zatrudnionej w Placówce;
 - + innej zaufanej osobie.
2. Wychowanek Placówki ma obowiązek podporządkować się poleceniom wszystkich pracowników Placówki.
3. Każdy pracownik Placówki, w zależności od charakteru zdarzenia, ma obowiązek postępować zgodnie z niniejszą procedurą.

Procedura postępowania w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzwanie):

wychowawca:

- + zdecydowanie, nie wdając się w dyskusję, przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec osoby krzywdzonej;
- + rozdziela strony;
- + nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;
- + ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji;
- + rozmawia z wychowankiem, zwracając mu uwagę na jego niewłaściwe zachowanie;

Procedura postępowania w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego lub innych, uszkodzenie ciała, itp.):

wychowawca:

- + stanowczo, słownie przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec osoby krzywdzonej;

- ✚ rozdziela strony;
- ✚ nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;
- ✚ ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji;
- ✚ udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia;
- ✚ wzywa pomoc medyczną - w razie konieczności;
- ✚ powiadamia koordynatora oraz dyrektora Placówki;
- ✚ z zaistniałej sytuacji sporządza notatkę służbową i przekazuje ją dyrektorowi Placówki.

dyrektor Placówki:

- ✚ powiadamia rodziców sprawcy i osoby krzywdzonej o zaistniałym zdarzeniu;
- ✚ wysłuchuje strony;
- ✚ w przypadku zdarzenia powodującego uszkodzenie ciała wzywa policję;
- ✚ udziela upomnienia/nagany sprawcy zdarzenia;
- ✚ zapewnia osobie krzywdzonej i sprawcy pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- ✚ powiadamia sąd rodzinny, PCPR (organ zlecający zadanie);

Procedura postępowania w przypadku zachowań przemocowych stosuje się takie same zasady postępowania jak w sytuacji zachowań agresywnych o dużej szkodliwości.

- ✚ Wychowawca podejmuje działania uniemożliwiające dalszą agresję, samodzielnie lub z pomocą innych wychowawców odizolowuje sprawcę przemocy od osoby krzywdzonej;
- ✚ W przypadku okaleczeń lub innego uszczerbku na zdrowiu osobie krzywdzonej udziela się jej pierwszej pomocy przedmedycznej;
- ✚ Powiadamia się dyrektora o zaistniałym zdarzeniu;
- ✚ Dyrektor powiadamia rodziców/opiekunów prawnych wychowanka będącego sprawcą przemocy, przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczestnikami zdarzenia oraz sporządza notatkę dotyczącą okoliczności zdarzenia, w tym propozycję sankcji wobec sprawcy zdarzenia w oparciu o zapisy w Regulaminie.
- ✚ W sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu wychowanka dyżurujący wychowawca wzywa pogotowie ratunkowe i powiadamia policję.

Procedura postępowania jeśli sprawcą krzywdzenia jest pracownik Placówki
Kiedy pracownik Placówki ośmiesza, dyskryminuje, stosuje mobbing lub nierówno traktuje dziecko.

- + dyrektor Placówki przeprowadza rozmowę z wychowankiem w obecności pedagoga/psychologa. Ustala się plan pomocy dziecku, zapewniający mu bezpieczeństwo;
- + dyrektor Placówki przeprowadza rozmowę z pracownikiem i ustala kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz informuje o konsekwencjach niewłaściwego zachowania;
- + ustalone kontrakty są wdrożone, a sytuacja monitorowana;
- + w sytuacji wszczęcia postępowania przez organy ścigania pracownika należy odsunąć od pełnionych zadań do czasu wyjaśnienia sprawy.
- + w sytuacji, kiedy zaplanowane działania nie przyniosły efektu, dyrektor Placówki podejmuje w stosunku do osoby krzywdzącej dziecko działania wynikające z Kodeksu pracy.
- + w sytuacji podejrzenia przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka dyrektor Placówki informuje pracownika Placówki o posiadanej wiedzy ze zdarzenia oraz informuje o obowiązku złożenia zawiadomienia na policję lub do prokuratury.
- + w przypadku popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka przez pracownika Placówki dyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.

Procedura postępowania jeśli sprawcą krzywdzenia jest osoba ze środowiska rodzinnego (np. w sytuacji urlopowania wychowanków pod opiekę rodziców)

- + przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym wolność seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.
- + w każdym przypadku należy przeprowadzić rozmowę z wychowankiem oraz rodzicem, opiekunem, osobami ze środowiska rodzinnego (niekrzywdzącymi).
- + należy zawiesić urlopowanie do czasu wyjaśnienia.
- + należy powiadomić sąd rodzinny oraz, w razie konieczności, prokuraturę.
- + należy rozpocząć procedurę „Niebieskie Karty”.

Procedura postępowania w sytuacji, kiedy wychowawca/pracownik obsługi jest ofiarą przemocy (znieważenie, upokorzenie, przekroczenie granic fizycznych)

- ✚ wychowawca/pracownik obsługi, który jest ofiarą przemocy ze strony wychowanków, nie powinien ukrywać tego faktu.
- ✚ pokrzywdzony przekazuje informację psychologowi/pedagogowi/dyrektorowi Placówki o zaistniałym zdarzeniu związanym z agresją wychowanków. Pokrzywdzony wychowawca/pracownik obsługi sporządza notatkę służbową.
- ✚ dyrektor rozmawia z każdym sprawcą przemocy. Każdy wychowanek ponosi indywidualną odpowiedzialność za swoje czyny.
- ✚ dyrektor Placówki powiadamia o zdarzeniu: rodziców/opiekunów prawnych, sąd rodzinny, PCPR.
- ✚ sprawcy zostają ukarani zgodnie z zapisami Regulaminu.
- ✚ jeśli została naruszona godność wychowawcy/pracownika obsługi i zachodzi podejrzenie, że zostało złamane prawo, dyrektor składa na policji zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

Załącznik 4

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA WYKORZYSTANIA SEKSUALNEGO WYCHOWANKA

Procedura postępowania w przypadku wykorzystania seksualnego przez innego wychowanka

W sytuacji powzięcia informacji o ewentualnym wykorzystaniu seksualnym wychowanka przez innego wychowanka należy:

- ✚ oddzielić sprawcę od osoby krzywdzonej, zapewniając bezpieczne warunki dla obu stron;
- ✚ jeżeli doszło do wykorzystania seksualnego z udziałem dziecka poniżej 15. roku życia, należy powiadomić prokuraturę adekwatną do miejsca wystąpienia czynu, o możliwości popełnienia przestępstwa;
- ✚ nie dopuścić do kontaktu sprawcy z osobą krzywdzoną;

- ✚ zapewnić opiekę medyczną, psychologiczną i właściwe oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze zarówno dla osoby krzywdzonej, jak i dla sprawcy;
- ✚ powiadomić policję, sąd rodzinny, właściwy PCPR, opiekunów prawnych.

Procedura postępowania w przypadku wykorzystania seksualnego przez wychowawcę lub innego pracownika Placówki

W sytuacji powzięcia informacji o ewentualnym wykorzystaniu seksualnym wychowanka przez wychowawcę lub innego pracownika Placówki należy:

- ✚ oddzielić sprawcę od osoby krzywdzonej, zapewniając bezpieczne warunki dla obu stron;
- ✚ przeprowadzić rozmowę wspierającą z wychowankiem (osobą krzywdzoną) w warunkach zapewniających poczucie bezpieczeństwa;
- ✚ odsunąć pracownika od wykonywanych zadań w trybie natychmiastowym, do czasu wyjaśnienia sprawy;
- ✚ jeżeli doszło do wykorzystania seksualnego z udziałem dziecka poniżej 15. roku życia, należy powiadomić organy ścigania, prokuraturę adekwatną do miejsca wystąpienia czynu, o możliwości popełnienia przestępstwa;
- ✚ zapewnić opiekę medyczną, psychologiczną i właściwe oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze dla osoby krzywdzonej;
- ✚ powiadomić sąd rodzinny, właściwy PCPR, opiekunów prawnych.

Załącznik 5

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK SYGNALIZOWANIA MYŚLI SAMOBÓJCZYCH PRZEZ WYCHOWANKA LUB PRÓBY SAMOBÓJCZEJ

Należy zwracać szczególną uwagę na wychowanków przekazujących komunikaty werbalne niewerbalne o możliwości popełnienia próby samobójczej, np. „wolałbym nie żyć”, „wolałbym się nigdy nie urodzić”, „mam ochotę się zabić”, pisanie

testamentu, rozmowy na temat życia pozagrobowego, brak troski o wygląd zewnętrzny, unikanie kontaktów koleżeńskich.

Wszystkie te sygnały należy zgłosić do dyrektora i specjalistów zatrudnionych w Placówce (pedagog, psycholog).

Działania na wypadek zaistnienia próby samobójczej:

- + pracownik placówki będący świadkiem zamachu samobójczego na terenie Placówki jest zobowiązany do udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej, wezwania pogotowia ratunkowego, poinformowania dyrektora placówki oraz psychologa i pedagoga;
- + zabezpieczenie miejsca zdarzenia, zapewnienie opieki pozostałym wychowankom;
- + dyrektor placówki powiadamia policję, opiekunów prawnych, rodziców wychowanka;
- + dyrektor placówki Sąd rodzinny, właściwy PCPR.
- + dyrektor placówki powiadamia wyżej wymienione organy, jeśli powziął informacje o próbie samobójczej wychowanka także poza terenem placówki;
- + dyrektor powołuje niezwłocznie zespół ds. oceny sytuacji dziecka który podejmuje działania pomocowe;

Działania pomocowe:

- + dokonanie oceny ryzyka ponowienia próby samobójczej przez wychowanka;
- + zapewnienie oddziaływań terapeutycznych dla poszkodowanego;
- + organizacja wsparcia dla pozostałych wychowanków i pracowników.

Załącznik 6

PROCEDURA DOTYCZĄCA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ŁAMANIA PRAW DZIECKA

1. Pracownicy Placówki w swoim postępowaniu wobec wychowanka i jego rodziców kierują się zasadą niezbywalności ich praw. Ponadto wszyscy pracownicy Placówki zobowiązani są do poszanowania praw dziecka poprzez respektowanie zasad

wynikających z Regulaminu Placówki, Statutu Placówki, Regulaminu Wychowanka oraz obowiązujących aktów prawnych.

2. W przypadku naruszenia praw dziecka przez innego wychowanka, wychowawcę lub innego pracownika Placówki, przysługuje dziecku prawo złożenia skargi do swojego wychowawcy, pedagoga, psychologa, dyrektora lub innej osoby.
3. Tryb składania skargi w przypadku naruszenia praw dziecka:
 - + wychowanek lub osoba mająca wiedzę w zakresie naruszenia lub złamania praw dziecka informuje o tym fakcie wychowawcę Placówki, w której jest dziecko;
 - + wychowawca informuje o tym fakcie dyrektora Placówki;
 - + pedagog zapoznaje się z opiniami stron konfliktu; prowadzi mediację pomiędzy stronami w celu wyjaśnienia i zażegnania konfliktu;
 - + wraz z psychologiem, pedagog analizuje problem, z jakim zetknęło się dziecko;
 - + dyrektor przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z danym wychowankiem lub pracownikiem (gdy sprawa dotyczy pracownika);
 - + dyrektor informuje o zaistniałej sytuacji opiekunów prawnych danego wychowanka (w przypadku, gdy sprawa dotyczy samych wychowanków, informację o zajściu otrzymują opiekunowie prawni obu stron);
 - + wychowanek zostaje objęty wsparciem psychologicznym .

Załącznik 7

KARTA INTERWENCJI

IMIĘ I NAZWISKO WYCHOWANKA		
PRZYCZYNA INTERWENCJI		
OSOBA ZGŁASZAJĄCA INTERWENCJĘ		
OPIS DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PRZEZ PERSONEL/PEDAGOGA/PSYCHOLOGA/DYREKTORA	DATA	DZIAŁANIE
SPOTKANIA Z OPIEKUNAMI PRAWNYMI MAŁOLETNIEGO	DATA	DZIAŁANIE
FORMA PODJĘTEJ INTERWENCJI	Zawiadomienie policji Zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa Wniosek o wgląd w sytuację rodziny Inny rodzaj interwencji. Jaki?	
DANE DOTYCZĄCE INTERWENCJI (NAZWA ORGANU, DO KTÓREGO ZGŁOSZONO INTERWENCJĘ) I DATA INTERWENCJI		
WYNIKI INTERWENCJI: DZIAŁANIA ORGANÓW SPRAWIEDLIWOŚCI, DZIAŁANIA PLACÓWKI, DZIAŁANIA OPIEKUNÓW PRAWNYCH	DATA	DZIAŁANIE

Opracowanie dokumentacji - Zespół w składzie:

.....

Załącznik 8

WYKAZ OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA RÓŻNE ASPEKTY REALIZOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH W PLACÓWCE

L.P.	STANOWISKO	IMIĘ I NAZWISKO	ZAKRES WYKONYWANIA CZYNNOŚCI
1	DYREKTOR	AGNIESZKA SEWRUK	Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń - związanych z krzywdzeniem małoletnich i podejrzeniem doznawania krzywdzenia oraz odpowiedzialne za udzielanie wsparcia małoletniemu
W sytuacji nieobecności osoby wskazanej w pkt 1			
2	PEDAGOG	KAMILA LUTKOWSKA	Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń - związanych z krzywdzeniem małoletnich i podejrzeniem doznawania krzywdzenia oraz odpowiedzialne za udzielanie wsparcia małoletniemu
3	DYREKTOR	AGNIESZKA SEWRUK	Osoba odpowiedzialna za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego
W sytuacji nieobecności osoby wskazanej w pkt 3			
4	PEDAGOG	KAMILA LUTKOWSKA	Osoba odpowiedzialna za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego
5	DYREKTOR	AGNIESZKA SEWRUK	Osoba, która przeszkoli osoby pracujące i współpracujące jak stosować standardy
W sytuacji nieobecności osoby wskazanej w pkt 5			
6	SPECJALISTA DS. KADR	VIOLETTA JURYSTA	Osoba, która przeszkoli osoby pracujące i współpracujące jak stosować standardy
7	PEDAGOG	KAMILA LUTKOWSKA	Osoba, monitorująca realizację Standardów w Placówce (w tym ankiety)
W sytuacji nieobecności osoby wskazanej w pkt 7			
8	PSYCHOLOG	MAJA RYBARCZYK	Osoba, monitorująca realizację Standardów w Placówce (w tym ankiety)

Załącznik 9

MONITORING STANDARDÓW - ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW PLACÓWKI

L.P.	ODPOWIEDZ NA PONIŻSZE PYTANIA	TAK	NIE
1	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej Placówce?		
2	Czy znasz treść dokumentu Standardy ochrony małoletnich w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Szamotułach?		
3	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego dziecka?		
4	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia dziecka?		
5	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Placówce Standardami ochrony małoletnich? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		

<p>JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARTÓW ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK</p> <p>NAPISZ: JAKIE ZASADY ZOSTAŁY NARUSZONE?</p>
<p>NAPISZ: JAKIE DZIAŁANIA PODJĄŁEŚ?</p>
<p>NAPISZ: CZY MASZ JAKIEŚ SUGESTIE LUB PROPOZYCJE POPRAWY OBOWIĄZUJĄCYCH STANDARDÓW?</p>

Załącznik 10

MONITORING STANDARDÓW - ANKIETA DLA WYCHOWANKÓW PLACÓWKI

L.P.	ODPOWIEDZ NA PONIŻSZE PYTANIA	TAK	NIE
1	Czy znasz Standardy ochrony dzieci obowiązujące w naszej Placówce?		
2	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo możesz się zwrócić aby uzyskać pomoc?		
3	Czy znalazł się ktoś, kto pomógł Ci i udzielił pomocy?		
4	Czy byłeś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej tabeli, jak zareagowałeś/zareagowałaś?)		
5	Czy w Twojej Placówce istnieje problem przemocy lub agresja?		